

Aanzetten voor een ontmoeting in kerstsfeer
met oog voor de campagne van Welzijnszorg
2021

Samen delen, dromen en doen

Beste,

Je gaat aan de slag met de campagne 'Wonen: een gunst en geen recht? Onaanvaardbaar!' Samen met duizenden andere medestanders geef je een duidelijk signaal dat goed wonen voor niemand onleefbaar mag zijn. Dank je wel.

De tijden blijven onzeker. Op het moment dat we deze bezinning uitwerken, gaan de coronacijfers de verkeerde kant op. Het is nog afwachten *of* en *hoe* we in december samen Kerstmis zullen (kunnen) vieren. We bereiden ons zo goed mogelijk voor op het onvoorziene. We hopen dat we, mits de nodige afstand en extra aandachtspunten, toch nog zullen mogen samenkomen.

In deze vreemde tijden zoeken we allemaal naar manieren om elkaar niet los te laten. We hopen dat ons aanbod jullie kan helpen om **als groep verbonden te blijven met elkaar en ook met de kwetsbare mensen in onze samenleving**. We zetten je op weg om tijdens een kerstontmoeting even stil te staan bij de campagne.

We wensen jullie een mooi moment om samen stil te vallen en tegelijk dagen we jullie uit om in actie te komen. Neem de boodschap van verbondenheid mee in je dagelijks leven, maak de campagne zichtbaar en zamel geld in. Samen maken we het verschil.
Samen tegen armoede!

We wensen je een boeiende campagnetijd!

De ploeg van Welzijnszorg

Achtergrondinformatie

ONLEEFBAAR

Wonen: een gunst en geen recht? Onaanvaardbaar!

Na de campagne van 2020 weten we dat het recht op wonen vooral een fictief recht is. Er zijn sociale woningen, maar veel te weinig. Er zijn huursubsidies, maar veel te weinig. Dat gebrek aan goede, betaalbare woningen maakt dat het drummen is op de woonmarkt. Schaarste betekent concurrentie en concurrentie zorgt voor uitsluiting en discriminatie. Daar zoomen we met deze campagne op in.

We richten ons op drie probleemgebieden:

Uitsluiting en discriminatie. Verhuurders hebben soms vooroordelen omwille van bijvoorbeeld huidskleur, alleenstaand-zijn of een laag inkomen. Dat mag nooit het weigeren van een kandidaat-huurder rechtvaardigen.

Het pad naar een sociale woning. De ligging van sociale woningen is niet altijd ideaal, maar mensen mogen maar één keer een woning weigeren. De voorrang voor mensen met een 'lokale binding' maakt dat mensen die vaak (moesten) verhuizen en nieuwkomers uitgesloten worden van het recht op een woning.

Dak- en thuisloosheid. Uiteraard is het recht op wonen geschonden bij mensen die dakloos zijn of van noodoplossingen gebruik maken. Heel wat andere rechten hangen ook samen met het hebben van een adres.

Varieer en combineer nog meer

Deze kerstontmoeting is bewust kort gehouden. Voor wie meer zoekt, hebben we een zeer ruim aanbod aan materialen die onderling vlot combineerbaar zijn. Sommige zijn eerder bezinnend of vierend, andere leggen meer de focus op actie of geven een inhoudelijke insteek. Verrijk je campagnemoment met één van onze andere materialen.

- Bundeling met teksten en modellen voor bezinning en animatie: gratis downloadbaar via de [webshop](#).
- Inspirerende PowerPoint: gratis downloadbaar via de [webshop](#).
- Adventskalender: zeker leuk om cadeau te geven aan je leden en zo (op afstand?) samen uit te kijken naar Kerst. Te koop via de [webshop](#).
- Campagnefilm: gratis te bekijken [via Youtube-kanaal](#) van Samen Tegen Armoede.
- Solidaire wandeling (kan ook als bubbelwandeling uitgewerkt worden): info op www.welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen
- Quiz: info op www.welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen
- Film 'Solidariteit. Omdat ik geloof dat het anders kan' (13 min.): Jos Marien vertelt waarom we niet anders kunnen dan solidair zijn. gratis te bekijken via [Youtube-kanaal](#) van Samen Tegen Armoede.
- Bezinning voor secundair onderwijs 'Thuis is waar ik welkom ben': zeker ook aanpasbaar en inzetbaar voor volwassenen. Handleiding en bijhorende PowerPoint zijn gratis downloadbaar via de [webshop](#)
- Tekstenboekje 'Drempels & Stempels': te koop via de [webshop](#)
- Liturgiemap: te koop of gratis downloadbaar via de [webshop](#)

Samen delen, dromen en doen.

Voor de begeleider

We schetsen hier het thema, de opbouw van de bezinning. Dit moet jou als begeleider wat extra achtergrond geven om de bijeenkomst goed op te bouwen.

- Als we rondom ons kijken, zien we grenzen tussen mensen. In de campagne van Welzijnszorg 'Wonen: gunst en geen recht? Onaanvaardbaar!' lezen we over uitsluiting en discriminatie. Sommige mensen zijn niet welkom, ze horen er niet bij. Dan trekken we lijnen tussen mensen, er is een WIJ en een ZIJ.
- Lezen jullie (een deel van) het kerstverhaal? Leg de link naar Jozef en Maria die niet welkom waren. Voor hen was er geen plaats in de herberg en ze kregen alleen een plekje in de stal.
- Het omgekeerde van uitsluiting is verbinding. Mensen willen zich graag verbonden voelen met anderen in een vereniging, met collega's, lotgenoten, familie en vrienden. Dit geeft ons een gevoel van geborgenheid, veiligheid, een thuisgevoel.
- Het WIJ-gevoel mag echter nooit betekenen dat we onze grenzen sluiten. Omdat we op zo veel verschillende manieren met zo verschillende mensen verbonden zijn, zien we dat geen enkel clubje het enige is. Als we zo kijken en denken, dan vervagen de lijnen en grenzen *tussen* mensen. Verbondenheid krijgt de bovenhand en we roepen een halt toe aan uitsluiting. De drempels vallen weg. Trek dit idee verder open en vertel hoe we eigenlijk verbonden zijn met alle mensen over heel de wereld.
- We leggen terug de link naar het campagnethema. Elke mens heeft nood aan een goede plek om te wonen, een plaats om zich veilig, welkom en geborgen te voelen. Het is onaanvaardbaar dat nog zo veel mensen in zo een slechte omstandigheden moeten leven. Vanuit ons gevoel van verbondenheid komen we tot solidariteit.
- Is jullie bijeenkomst christelijk geïnspireerd? Advent is oefentijd om ons voor te bereiden op Kerstmis, de komst van Jezus. In Jezus' wereld wordt er niemand uitgesloten en leven alle mensen verbonden met mekaar. We kijken uit naar die nieuwe, betere wereld en we willen er deel van uitmaken. De periode rond Kerst zijn we zeker gevoelig voor solidariteit, we voelen ons meer betrokken en zijn aanspreekbaar voor de noden van anderen.
- Het eindigt niet bij onszelf of bij onze ontmoeting, we willen de 'boodschap' verder uitdragen. Misschien geven we dit vorm in een concreet engagement van onze vereniging (bijv. affiches, Soep op de stoep) of we formuleren onze intenties om ze niet zomaar te vergeten. We wensen mekaar een leven van verbondenheid, met mekaar, met mensen die ons lief zijn en met de hele wereld om ons heen.

1. Welkom

We hebben een vreemd jaar achter de rug. Wie had kunnen voorspellen dat we vandaag op deze manier kunnen/mogen samenkomen om Kerstmis of het nieuwe jaar te vieren. Straks zullen we ..., maar eerst nemen we even tijd om stil te vallen.

2. Ervaringen van uitsluiting

Ervaringsberichten

Lees de introttekst en (enkele van) deze ervaringsberichten of toon (een deel van) de campagnefilm. Ze tonen hoe mensen te maken krijgen met uitsluiting, geen kansen krijgen om deel uit te maken van onze samenleving.

INTRO

In deze koude en donkere dagen kijken we uit naar wat ons verwarmt en verbindt. Maar tijdens deze bijeenkomst denken we ook aan mensen die het moeilijk hebben. De campagne van Welzijnzorg zoomt in op de woonproblematiek van mensen in armoede. Te veel mensen wonen in slechte woningen waar ze te veel voor betalen of ze hebben niet eens een eigen plek om te wonen. Bij hun zoektocht naar iets beter, krijgen ze te maken met vooroordelen en stoten ze op te hoge drempels. Het huidige woonbeleid biedt geen oplossingen. Nochtans heeft iedereen recht op een kwaliteitsvolle, betaalbare woning zonder woonzorgen. Een goede woning is trouwens een belangrijke hefboom om uit de armoede te geraken, maar voor 1 op de 5 huishoudens in ons land is de woonsituatie letterlijk onleefbaar. Dat is onaanvaardbaar!

1. Na de afkeuring van mijn asielaanvraag, viel alle hulp weg.

“Toen werd mijn asielaanvraag afgekeurd. Als iemand negatief krijgt, dan stoppen al die hulpmaatregelen. Ik had geen woning, ik had niets, geen loon, geen werk. Als ik naar werk zoek, dan moet ik zwart werk doen want ik mag niet werken. Ik mag niets doen. Dan moet je maar op straat gaan leven, je krijgt geen leefloon of hulp meer. Op dat moment woonde ik altijd ergens anders bij vrienden. Om de paar dagen bij iemand. Ik vind dat onmenselijk.”

Anoniem

2. Steeds weer die afwijzing en het onbegrip.

“Je gaat er aan onderdoor. Je begrijpt niet waarom je afgewezen wordt, je betaalt altijd netjes. Het is eigenlijk vooral dat onbegrip, ik was er ontdaan van. Ik heb echt huilbuien gehad. Je zit ook een beetje op de schopstoel. De ene afwijzing na de andere, dat komt hard aan.”

“Ik ben met mijn vader letterlijk en figuurlijk de hele stad afgelopen. Niet aan mij willen verhuren omwille van mijn afkomst, was schering en inslag. Dit was erger dan bij het solliciteren. Soms is het heel direct: ‘ik verhuur niet aan Aziaten’.”

Getuigenissen van Welzijnsschakels

3. Een plek zoeken als je uit de gevangenis komt.

“Als je in voorarrest zit, kun je buiten op voorwaarden, maar moet je een dak boven je hoofd hebben. Je hebt een domicilie nodig zodat ze weten waar je bent. Dus we hadden de gevangenis eigenlijk al vroeger mogen verlaten, maar moesten wachten tot we iets gevonden hadden om te wonen... Maar, je inschrijven bij een sociale huisvestingmaatschappij? Telefonisch? Dat gaat niet. Meestal moet je daar persoonlijk aanwezig zijn. Maar bij voorarrest mag je niet buiten de gevangenis. Enkel op voorwaarden... dat je een dak boven je hoofd hebt.”

Getuigenis van Famke, die steun kreeg via Kruispunt vzw.

Kerstverhaal

Hebben jullie de gewoonte om expliciet aandacht te besteden aan Kerstmis? Dan is (een stuk van) het kerstverhaal hier zeker op z'n plaats.

Jozef en Maria gaan naar Betlehem en Jezus wordt geboren

In die tijd werd er een bevel van keizer Augustus bekendgemaakt. Hij wilde alle inwoners van het Romeinse rijk laten tellen. Het was de eerste keer dat dit gebeurde. Iedereen moest geteld worden in de plaats waar zijn familie vandaan kwam. Daarom gingen alle mensen op reis.

Ook Jozef moest op reis. Hij ging van Nazareth in Galilea naar Betlehem in Judea. Want hij kwam uit de familie van David, en David kwam uit Betlehem. Jozef ging samen met Maria naar Bethlehem. Maria zou met Jozef gaan trouwen, en ze was zwanger.

Toen Jozef en Maria in Betlehem waren, werd het kind geboren. Het was Maria's eerste kind, een jongen. Maria wikkelde hem in een doek en legde hem in een voerbak voor de dieren. Want er was voor hen nergens plaats om te slapen.
Lucas 2, 1-7

Kort gezegd

We houden ervan om mensen in vakjes te steken.
We denken in WIJ en ZIJ,
de jeugd en wie al wat ouder is,
die van hier en die van 'over het water',
nieuwe Belgen of wie hier heel zijn leven woont,

Er zijn de mensen die we gemakkelijk vertrouwen
en anderen bij wie we toch op onze hoede blijven.
Met sommigen voelen we ons verbonden,
met anderen lijken we weinig gemeen te hebben.
Naar wie kijken we op of op wie kijken we neer?

Wat betekent dit
voor ons denken en doen?
Hoe gaan we om met mensen die zo ver van ons bed leven?
Welk beeld hebben we
van wie aan de onderkant moet overleven,
van landgenoten zonder wettig verblijf,
arme reizigers uit Nazareth...?

3. Ervaring van verbondenheid

All that we share

Toon het (Deens) filmpje 'All that we share' <https://www.youtube.com/watch?v=jD8tjhVO1Tc>. Het is in het Engels, dus je geeft misschien best vooraf een woordje uitleg om de kern van het filmpje uit te leggen.

Wanneer je verwacht dat de taal echt een probleem vormt, kan je het filmpje overslaan en direct overgaan naar de onderstaande ervaringsoefening.

Ervaring van verbondenheid

Dit deel is interactief. Omdat we de coronarichtlijnen en de concrete situatie van je groep niet kunnen voorzien, geven we verschillende varianten.

Houdt je groep niet van persoonlijke actie of uitwisseling, dan kan het filmpje volstaan.

Gebruik de info voor de begeleider om de ervaringen (verbondenheid en uitsluiting) goed te kaderen en te linken met mekaar.

- Verdeel de aanwezigen in groepjes van drie of werk per (halve) tafel. Vraag hen op zoek te gaan naar wat zij gemeenschappelijk hebben. Het kan gaan over een eigenschap, iets leuk vinden, iets goed kunnen, iets hebben... Stimuleer hen om te zoeken naar zaken die echt typisch zijn voor hun drie en die niet voor iedereen van de groep gelden. Indien mogelijk, wissel de groepjes en geef dezelfde opdracht. Herhaal dit eventueel een derde keer. Op het einde hebben de leden dus twee of drie 'eigenschappen' die hen verbinden met andere leden van de groep.

- Wanneer de leden moeilijk zelf raakpunten vinden, kan je werken met de voorbeelden in de bijlage achteraan. Hang deze groot zichtbaar op of projecteer ze, dan kunnen de groepjes kiezen wat ze gemeenschappelijk hebben. Voor wie moeilijk (Nederlands) leest, zetten we er steeds een icoontje bij.
- Je kan het voorbeeldenblad ook gebruiken om 'klassikaal' te werken, zo kan je gemakkelijker afstand houden. Overloop de verschillende eigenschappen. Leden kunnen (om de beurt) een invulling geven en andere leden voor wie dit ook geldt, steken hun hand op. Zo ontdek je met de groep samen op welke manier jullie zaken gemeenschappelijk hebben.
- Sluit af met een gesprek over verschillende 'groepen' waar ze bij horen. Het doel is dat ze ontdekken dat ze op erg diverse manieren met veel verschillende mensen verbonden zijn.

We delen meer dan we denken

We houden ervan om mensen in vakjes te steken.
 We denken in WIJ en ZIJ,
 de jeugd en wie al wat ouder is,
 die van hier en die van 'over het water'...

Maar als we verder kijken,
 dan ontdekken we
 dat we meer delen dan we denken.
 We luisteren naar dezelfde muziek,
 we wandelen met dezelfde hond,
 we zijn even bang voor de tandarts
 en ergeren ons aan dezelfde vuile sokken onder het bed

Laten we onze blik dus open houden.
 Ook al zie je het niet direct,
 we hebben iets gemeen met alle mensen.
 En willen we uiteindelijk niet allemaal hetzelfde?
 Graag gezien worden en anderen graag kunnen zien,
 aanvaard worden zoals je bent
 en een plaats krijgen om te leven.
 Noem het gerust een mensenrecht:
 mogen wonen op een plek waar je je veilig voelt,
 geborgen en aanvaard,
 een uitvalsbasis om je leven ten volle te kunnen leven.

Laten we onze blik dus open houden,
 ons verbinden met alle mensen
 en vooral
 dit zichtbaar maken in ons denken en doen.

4. Dromen en doen

Kerstwensen

Advent en Kerst zijn momenten dat we ons extra verbonden voelen. We willen het niet bij mooie ideeën laten, maar de solidariteit omzetten in daden en intenties. Vraag de deelnemers om een kerstwens te formuleren. Ze kunnen dit vertellen maar ook opschrijven op (kerst-)kaarten of een grote affiche. Je kan vanuit verschillende invalshoeken vertrekken.

- Misschien maak je een moeilijke tijd door. Wat wens ik mezelf? Wat zou me helpen om de komende weken en maanden welgezind door te komen?
- Waarvoor wil ik me engageren? Wat krijgt de komende dagen/weken extra aandacht van mij?
- Wat wens ik ieder van jullie? Onze groep?
- Wat is mijn droom voor de wereld rondom ons? Wat is mijn wens voor alle mensen in mijn omgeving, ons land, de wereld...?

Slotlied

Sluit af met een van volgende liedjes.

Trinity, ik wens jou

Het is een mooie wens voor iedereen, om met een warm hart af te ronden.

→ in het Nederlands, met kerstclip <https://www.youtube.com/watch?v=nGSmlFXVgS8>

→ in het Engels, maar wel met de tekst erbij <https://www.youtube.com/watch?v=5HG7JB8Z0g4>

Marco Borsato, thuis

Bij het lied hoort een erg mooie video. Er komen mensen in een beeld, die met elkaar een relatie hebben: partners, zusjes, broers, vrienden. Steeds mensen die zich thuis voelen bij mekaar. Dat leidt uiteindelijk tot emoties bij de mensen die close in beeld worden gebracht. Zo horen en zien we wat het betekent om je verbonden te voelen. Dat is uiteindelijk wat we iedereen toewensen.

→ <https://www.youtube.com/watch?v=0eLE8uEmT3w>

Financiële solidariteit

Het afgelopen jaar konden er wellicht minder activiteiten doorgaan. Misschien hadden jullie hierdoor enkele uitgaven minder. Heb je overwogen om een deel van dit budget te schenken aan Welzijnszorg? De financiële nood van armoedeorganisaties is door de coronacrisis nog groter dan anders. Storten kan op BE 21 0000 0000 0303 of via <https://welzijnszorg.be/doneer>.

Colofon

Samenstelling: Hadewijch Van Hove

Met dank aan de collega's van Welzijnszorg voor ideeën, tips en correcties

Verantwoordelijke uitgever: Koen Trappeniers, Welzijnszorg vzw, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel

Bijlage: ervaring van verbondenheid.

We delen meer dan we denken want...

We houden van poezen.

We houden van basket/voetbal/badminton...

We spreken ook een andere taal dan het Nederlands.

Onze schoenen/broek/trui hebben dezelfde kleur.

We zijn met de fiets naar deze bijeenkomst gekomen.

We houden van zingen.

Ons lievelingseten is hetzelfde.

We zijn (waren vroeger) de jongste/oudste thuis.

We verjaren in dezelfde maand.

We kunnen niet goed zwemmen.

We zijn gelovig.

Iemand in ons gezin is erg ziek.